

Немашкалова А.
ХТЕІ КНТЕУ

МОВА – ЦЕ ГЛИБОКЕ КОРІННЯ ІСТОРІЇ НАШОГО НАРОДУ

Актуальність теми полягає у тому, що дехто вважає мову лише засобом порозуміння між людьми. Насправді ж цим не вичерпується її значення. У мові нація кодує всю свою історію, багатовіковий досвід, здобутки культури, духовну самобутність.

Мова для кожного народу стає ніби другою природою, що оточує його, живе з ним всюди і завжди. Без неї, як і без сонця, повітря, рослин, людина не може існувати. Як великим нещастям обертається нищення природи, так і боляче б'є по народові зречення рідної мови чи навіть неповага до неї, що є рівноцінним неповазі до батька й матері.

Значення цієї теми є не просто вагомим, а поглибленим, бо українці мають більш як тисячолітню історію вживання рідної мови в різних сферах громадського і культурного життя. Говорити про мову протоукраїнських племен можна лише гіпотетично. Адже писемних пам'яток, які дійшли до нас, ще не достатньо для повноцінного дослідження мови. Тому будь-які хронологічні віхи виникнення і первісного розвитку української, як і взагалі будь-якої іншої мови, встановити неможливо. Безперечно лише, що українська мова є однією з найдавніших індоєвропейських мов. Про це свідчить і наявність архаїчної лексики, і деякі фонетичні та морфологічні риси, які зберегла наша мова протягом віків. Давність української мови доводили ряд вітчизняних та зарубіжних учених: Павло Шафарик, Михайло Красуський, Олексій Шахматов та ін.

Головною проблемою є проблема захисту української мови, а для цього необхідно оцінювати шлях розвитку та закріплення її як державної.

Формування і становлення української мови, функціонування її в усіх сферах життя, існування взагалі як мови окремої самобутньої нації супроводжувалися негативним явищем, що дістало назву лінгвоцид. До лінгвоциду на українському ґрунті спричинилася втрата Україною своєї державності, а згодом і територіальної цілісності, унаслідок чого суспільне й культурне життя українського народу виявилось надовго залежним від суспільно-політичних процесів сусідніх націй, які дуже часто були спрямовані на національну й мовну асиміляцію українців. З історії відомо безліч прикладів, ко-

ли зі зникненням мови зникав і етнос. Тому знищення мови (лінгвоцид) є основною передумовою етноциду – знищення етносу як культурно-історичної спільноти, його асиміляції іншим народом. Лінгвоцид завжди є стратегічною метою всіх без винятку завойовників, різняться лише його тактика та форми.

Жодна країна світу не зазнавала впродовж сторіч такого масштабного, спланованого на державному рівні нищівного удару по своїй культурі й мові, наприклад: 1627 р. – патріарх Філарет видає постанову, «чтобы впредь никто никаких книг литовския пенати не покупали».

Найпоширенішими проблемами України в наш час можна визначити такі:

- відсутня зрозуміла і узгоджена граматика української мови і в першу чергу недоліком є те, що немає доступних і дешевих підручників з граматики, в т.ч. – і для дорослих громадян України, державних службовців чи спеціалістів інших професій та доступних українських та україно-російських словників;

- немає ніякого державного органу, який би слідкував за чистотою використання мови, в першу чергу – на телебаченні, в рекламних текстах, в вівісках і написах і який виправляв би хоча би найгрубіші граматичні помилки;

- існує проблема неузгодженості рекламних текстів іноземних компаній механічно перекладених в основному з англійської та інших мов романо-германської групи, в яких слова не відмінюються, з мовними правилами української мови.

Вирішення цих проблем можливе лише за урегулювання державної політики і визначення найточніших цілей мовної політики в Україні. Потрібно приймати найточніші рішення в цій сфері для українізації населення яке живе на даній території, бо двоякість рішень призводить до витіснення української мови з України, як би химерно це не виглядало від правди ми нікуди не втечемо. Наприклад: введення другої державної мови – російської, так з одного боку, людина має право говорити на тій мові якій їй зручно і у більшості українців не виникає незручностей у спілкуванні двома мовами. З іншого боку, коли ви приводите дитину до школи, чому ви віддаєте її до російських класів? Зі словами: «Ми хочемо самі вибирати, мову на якій спілкуємось!». У такі моменти не забувайте, що ви живете в Україні, а потім замислитесь, якою ви мовою маєте навчати своїх дітей: укр- чи рос-.

Таким чином в останні роки українська мова зазнає постійних утисків з боку держави, та людей проживаючих на території України. Мова ще остаточно не закріпилась і дуже хитко стоїть на краю розвитку та зникнення. Чому історія не вчить людей цінити те, що наші предки відстоювали століттями, бо дуже легко втратити чужі надбання, але чи зможе наше покоління дістати свої? Найбільшою ознакою втрати патріотичності є саме втрата своєї мови, яка тягне за совою втрату культури і безліч інших наслідків. Треба цінити історію нашої рідної мови, бо саме вона покаже нам помилки минулих і перспективи для майбутніх. У першу чергу повинні прокинутись саме люди і зрозуміти, де їхня батьківщина, хто їх предки, хто вони самі, в якій країні живуть, що говорить їм історія, потрібно знайти себе серед натовпу, і тоді вони зрозуміють сутність яскравої, мелодійної української мови, яка в більшій чи меншій мірі живе у кожному українці.